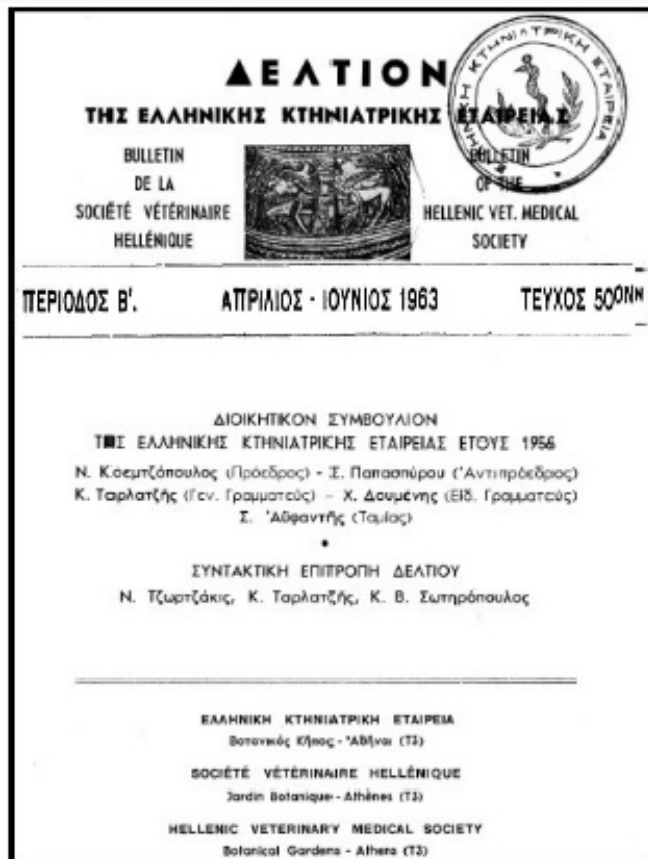

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 17, No 1 (1966)

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΩΙΜΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΑΜΝΩΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΩΣ ΚΡΙΟΥ ΧΙΟΥ ΜΕΤ' ΑΜΝΑΔΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΜΕΤ' ΑΜΝΑΔΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΛΑΓΓΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.18773](https://doi.org/10.12681/jhvms.18773)

Copyright © 2018, ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΛΑΓΓΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΚΟΛΑΓΓΗΣ Σ. (1966). ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΩΙΜΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΑΜΝΩΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΩΣ ΚΡΙΟΥ ΧΙΟΥ ΜΕΤ' ΑΜΝΑΔΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΜΕΤ' ΑΜΝΑΔΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 17(1), 17-25. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18773>

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΩΙΜΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΑΜΝΩΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΩΣ ΚΡΙΟΥ ΧΙΟΥ ΜΕΤ' ΑΜΝΑ- ΔΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΜΕΤ' ΑΜΝΑ- ΔΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ

Ἕ π ὀ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΟΛΑΓΓΗ

Κτηνιάτρου - Ζωοτέχνου. Εἰδικοῦ Διατροφῆς

(Ἐκ τοῦ Σταθμοῦ Κτηνοτροφικῆς Ἐρεύνης Διαβατῶν - Θεσσαλονίκης)

Ι. Εἰ σ α γ ω γ ῆ

Εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας προ-
τάσσεται ἐκ νέου καὶ ἡ ἀναγκαιότης ἀναπροσαρμογῆς τῆς Ἑλληνικῆς προ-
βατοτροφίας κατὰ τρόπον δυνάμενον νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς πληθυσμοὺς
τῶν ὄρεινῶν καὶ ἡμιορεινῶν περιοχῶν τῆς χώρας ἕν ἠδξήμενον καὶ στα-
θερὸν ἐτήσιον εἰσόδημα.

Ἡ παρατηρουμένη ἤδη κατάστασις ὀπισθοδρομήσεως, παρὰ τὰς κα-
ταβληθείσας κατὰ καιροὺς προσπαθείας, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ εἰσέτι
καὶ σήμερον σοβαρὰν ἀντίθεσιν πρὸς ἐκείνην τῶν ζωοτεχνικῶς προοδευ-
μένων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

Ἡ μειωμένη ἀτομικὴ παραγωγικὴ ἀπόδοσις, ἡ ἔλλειψις παραγωγικῆς
εἰδικεύσεως τῶν προβάτων καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ αὐθαίρετος διασπορὰ
τῶν τριῶν παραγωγικῶν ἰδιοτήτων, κρέατος, γάλακτος καὶ ἐρίου, ὡς καὶ
ὁ μέγας ἀρ.θμὸς φυλῶν καὶ ἀγελῶν, ἀποτελοῦν τὰ βασικὰ ἀσθενῆ σημεῖα
τῆς ἑλληνικῆς προβατοτροφίας.

Πλεῖσται εὐρωπαϊκαὶ χῶραι, ὡς ἡ Γαλλία, Ἀγγλία, Ἰταλία, Ρουμα-
νία κ. ἄ., ἐπεδίωξαν κατὰ κύριον λόγον τὴν βελτίωσιν τῆς κρεατοπαρα-
γωγικῆς ἰδιότητος τῶν προβάτων καὶ δευτερευόντως ἡ συμπληρωματικῶς
τὴν τοιαύτην τῆς παραγωγῆς γάλακτος καὶ ἐρίου.

Ἡ ἐκλογή καταλλήλου φυλῆς, ἡ συστηματικὴ καὶ μεθοδικὴ ἐπιλογή,
ἡ ὀρθολογικὴ διατροφή καὶ ἡ ἐκσυγχρονισμένη ἐκτροφή, συνετέλεσαν
ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν θεμελίωσιν ἀνωτέρας στάθμης κρεατοπαραγωγικῆς
ἀποδόσεως τῶν προβάτων εἰς τὰς χώρας αὐτάς.

Ε.ναι ὁμως γεγονόςς ὅτι καὶ ἡ Ἑλλάς, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ εὐρωπαϊκαὶ
χῶραι παλαιότερον, ἀντιμετωπίζουσα τὸ πρόβλημα τοῦ συνεχοῦς περιορι-
σμοῦ τῶν βοσκοτόπων, ἔνεκα τῆς ἐπεκτάσεως τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν,

ώς και τής ελλείψεως άγροτοεργατικών χειρών, ένεκα τής παρατηρουμένης βιομηχανικής άναπτύξεως και τής μετατοπίσεως του πληθυσμου εις τά αστικά κέντρα, οδηγείται άναποτρέπτως εις την έδραίωσιν μιās οικοσίου ή ήμιοικοσίου προβατοτροφίας κρεατοπαραγωγικής και γαλακτοπαραγωγικής κατευθύνσεως.

Άποφασιστικόν ρόλον διαδραματίζει, έν προκειμένω, και ή τεχνητή σπερματέγχυσις επί των προβάτων.

Ούτω κατέστη δυνατή ούχι μόνον ή δημιουργία ένός κατευθυντηρίου προσανατολισμού τής παραγωγής έν τή προβατοτροφία, αλλά και ή επιτυχής άντιμετώπισις του δξυτάτου προβλήματος τής άγοράς, ύπό των οικονομικώς άσθενεστέρων έκτροφέων ζώων άναπαραγωγής έξευγενισμένων φυλών.

Αί πραγματοποιηθεΐσαι έρευναι άποσκοπούν εις τὸ νά προσδιορίσουν έπακριβῶς την επίδρασιν του κριου φυλής Χίου εις την βελτίωσιν τής κρεατοπαραγωγής των έγχωρίων προβάτων

II. Λεπτομέρειαι έρεύνης (*)

Ο Νομός Κοζάνης προσφέρων λίαν δυσχερεΐς συνθήκας έγκλιματισμού έξευγενισμένων προβάτων έπελέγη ως τόπος τής παρούσης έρεύνης. Αί κοινότητες Παλαιοκάστρου, Άγίου Γεωργίου, Μεσοβούνου και Κοΐλων άπετέλεσαν τά κέντρα του έρευνητικού έλέγχου και τής τεχνητής σπερματεγχύσεως.

Αί χρησιμοποιηθεΐσαι κατά την έρευναν οϊκόσιτοι άμνάδες, μιγάδες μέσου ζώντος βάρους 37 χιλιογράμων, προερχόμεναι εκ διασταυρώσεων διαφόρων φυλών, ως τής Σαρακατσάνικης, Άρβανιτοβλάχικης, Βλαχικής κ.ά, διεχωρίσθησαν εις δύο ομάδας. Είς την πρώτην έξ αυτών αι άμνάδες διασταυρώθησαν με κριους φυλής Χίου, εις δε την δευτέραν με κριους έγχωρίους. Άμφότεραι αι ομάδες έδωσαν τά προϊόντα των έντός του χρονικού διαστήματος από τής πρώτης Ίανουαρίου μέχρι τής 15ης Φεβρουαρίου 1964 ως είχε προκαθορισθῆ. Τοϋτο εκρίθη όπωσδήποτε άπαραίτητον δια μίαν ακριβεστέρην εκτίμησιν των άποτελεσμάτων.

Έκ των γεννηθέντων άμνων, αριθμούντων συνολικῶς 396 κεφαλάς, 298 άνῆκον εις την πρώτην ομάδα (διασταυρώσις κριου Χίου μετ' άμνάδος έγχωρίας) και 107 εις την δευτέραν τοιαύτην (διασταυρώσις κριου έγχωρίου μετ' άμνάδος έγχωρίας).

Η αριθμητική διαφορά εις βάρος τής δευτέρας ομάδος ώφείλετο κυρίως εις την άπροθυμίαν των έκτροφέων νά διασταυρώσουν άμνάδας μετὰ κριών έγχωρίων, όντες εκ πεποιθήσεως βέβαιοι περι τής ήλαττωμένης εις κρέας άποδόσεως των γεννηθησομένων έξ αυτών άμνων.

Άπαντες οι άμνοί, άμφοτέρων των ομάδων, έξυγίσθησαν εις εκαστος κεχωρισμένως κατά την ήμέραν τής γεννήσεώς των ως και εις ηλικίαν 15, 30, 45 και 60 ήμερών.

(*) Κ. ΒΛΑΧΟΥ, Π. ΦΕΙΔΗ και Σ. ΚΟΛΑΓΓΗ, 1965

III. Ἀποτελέσματα

Κατά τὴν στατιστικὴν διερεύνησιν τῶν συλλεγέντων στοιχείων ἐχρησιμοποιήθη ἡ ἀκόλουθος μέθοδος :

- 1) Ὑπολογισμὸς μέσου ὄρου δείγματος διὰ τῶν τύπων :

$$M = \frac{Sf X}{Sf} \quad m = A - RM$$

- 2) Ὑπολογισμὸς τυπικῆς ἀποκλίσεως δείγματος διὰ τοῦ τύπου :

$$\sigma = R \sqrt{\frac{Sf X^2 - \frac{(Sf X)^2}{Sf}}{Sf - I}}$$

- 3) Ὑπολογισμὸς τυπικοῦ σφάλματος δείγματος διὰ τοῦ τύπου :

$$\sigma_m = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

- 4) Ἐκτίμησις πραγματικοῦ μέσου ὄρου ἐντὸς ὁρίων ἐμπιστοσύνης 95% διὰ τοῦ τύπου :

$$P = m \pm t_{0,5} \sigma_m$$

Οὕτω διὰ τῶν παρατιθεμένων κατωτέρω πινάκων δίδεται παραστατική εἰκὼν τῶν ἐξαχθέντων ἀποτελεσμάτων :

Π Ι Ν Α Κ Ι

Μέσος όρος ζώντος βάρους (m), τυπική απόκλισις (σ) και συντελεστής παραλλακτικότητας (CV) των προϊόντων - δειγμάτων των διασταυρώσεων Κριοῦ Χίου μετ' Ἀμνάδος Ἐγγωπίας καὶ Κριοῦ Ἐγγωπίου μετ' Ἀμνάδος Ἐγγωπίας.

Ἡλικία	Προϊόντα			Προϊόντα		
	Κριοῦ Χίου μετ' Ἀμνάδος Ἐγγωπίας	Κριοῦ Ἐγγωπίου μετ' Ἀμνάδος Ἐγγωπίας				
	m/KG	σ/KG	CV/%	m/KG	σ/KG	CV/%
τοκετοῦ	2,918	0,442	15,1	2,426	0,312	12,8
15 ἡμερῶν	5,257	1,050	19,9	4,391	1,017	23,1
30 »	8,425	1,289	15,2	6,839	1,121	16,3
45 »	11,012	1,680	15,3	8,948	1,393	15,5
60 »	14,630	2,045	13,9	11,234	1,384	12,3

Π Ι Ν Α Κ Σ 2

Μέσος όρος ξάνθος βάρους (m), τυπική απόκλισις (σ) και συντελεστής παραλλακτικότητας (cv) κατά φύ-
λον, των προϊόντων-δειγμάτων των διασταθμίσεων Κριοθ Χίου μετ' Αμνόςδος Έγχωριος και Κριοθ
Έγχωριος μετ' Αμνόςδος Έγχωριος.

Γένος	Προϊόντα Κριοθ Χίου μετ' Αμνόςδος Έγχωριος				Προϊόντα Κριοθ Έγχωριος μετ' Αμνόςδος Έγχ.							
	" Αρρεν		Θήλυ		" Αρρεν		Θήλυ					
Ήλικία	m/KG	σ/KG	CV/%	m/KG	σ/KG	CV/%	m/KG	σ/KG	CV/%			
Ήμ. γεν.	2,624	0,473	15,9	2,820	0,405	14,3	2,393	0,316	13,2	2,458	0,439	17,9
15 ημερών	5,185	1,120	21,5	5,346	0,946	17,6	4,278	0,721	16,8	4,535	0,840	18,5
30 »	8,351	1,391	16,6	8,487	1,311	15,4	6,643	0,967	16,8	7,088	1,250	17,6
45 »	10,985	1,445	13,1	11,025	1,681	15,2	8,597	1,280	15,0	9,405	1,365	14,5
60 »	14,741	2,315	15,7	14,511	1,939	14,0	11,000	1,470	13,3	11,604	1,562	13,4

Π Ι Ν Α Ξ 3

Εκτίμησης πηρυματικού μέσου όρου ζώωντος βάρους προϊόντων διασταυρώσεων Κριού Χίου μετ' Αμνάδος Έγκωφίας και Κριού Έγκωφίου μετ' Αμνάδος Έγκωφίας, έντρος όρίων έμπιστοσύνης 95%

Ηλικία	Προϊόντα Κριού Χίου μετ' Αμνάδος Έγκωφίας			Προϊόντα Κριού Έγκωφ. μετ' Αμνάδος Έγκωφ.		
	* Αρρεν Θήλυ	* Αρρεν	Θήλυ	* Αρρεν Θήλυ	* Αρρεν	Θήλυ
Ημ. γεν.	2,918±0,051	2,624±0,073	2,820±0,068	2,426±0,059	2,393±0,080	2,458±0,131
15 ημερών	5,257±0,119	5,185±0,149	5,346±0,165	4,391±0,205	4,278±0,026	4,535±0,261
30 »	8,425±0,165	8,351±0,227	8,487±0,253	6,839±0,243	6,643±0,292	7,088±0,416
45 »	11,012±0,184	10,985±0,239	11,025±0,301	8,948±0,317	8,597±0,379	9,405±0,467
60 »	14,630±0,272	14,741±0,415	14,511±0,395	11,234±0,352	11,000±0,482	11,604±0,656

 Π Ι Ν Α Κ 4

Ήμερησια αδξησης, ζώντος βάρους προϊόντων διασταυρώσεων Κριοι Χίου μετ' Αμνάδος Έγγωφίας και Κριοι Έγγωφίου μετ' Αμνάδος έγγωφίας, εντός όριων έμπιστοσύνης 95%

Ήλικία εις ήμέρας	Π ρ ο ι ό ν τ α			Π ρ ο ι ό ν τ α		
	Κριοι Χίου μετ' Αμνάδος Έγγωφίας	Αρ. Θήλυ	Αρ. Θήλυ	Κριοι Έγγωφίου μετ' Αμνάδος Έγγωφίας	Αρ. Θήλυ	Αρ. Θήλυ
1 - 30	185 ± 4	179 ± 9	188 ± 9	147 ± 6	142 ± 7	154 ± 9
30 - 60	207 ± 3	216 ± 6	201 ± 5	143 ± 3	142 ± 6	150 ± 8
1 - 60	196 ± 15	197 ± 27	194 ± 15	145 ± 8	142 ± 7	152 ± 11

IV. Συμπεράσματα

Ἐκ τῆς πραγματοποιηθείσης ἡμετέρας ἐρεύνης σαφῶς προκύπτει ἡ θετική ἐπίδρασις τῶν κριῶν τῆς φυλῆς Χίου εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ιδιότητος κρεατοπαραγωγῆς τῶν ἐγχωρίων προβάτων.

Οὕτω, τὰ προϊόντα τῆς διασταυρώσεως κριοῦ Χίου μετ' ἀμνάδος ἐγχωρίας παρουσιάζουν, ἐντὸς ὁρίων ἐμπιστοσύνης 95%, μέσον ὄρον ζῶντος βάρους $2,918 \pm 0,51$ χιλιογράμμων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ καὶ $14,630 \pm 0,272$ χιλιογράμμων εἰς ἡλικίαν 60 ἡμερῶν μετ' ἡμερησίαν αὐξήσιν 196 ± 15 γραμμαρίων.

Ἡ ἑκατοστιαία ὑπεροχὴ τοῦ σωματικοῦ βάρους τῶν προϊόντων τούτων ἐναντι ἐκείνων τοῦ συγκριτικοῦ ἐλέγχου, κριοῦ ἐγχωρίου μετ' ἀμνάδος ἐγχωρίας, ἀνέρχεται εἰς 19-21% κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ καὶ εἰς 26-40% εἰς ἡλικίαν 60 ἡμερῶν, μετ' ὑψηλοτέραν ἡμερησίαν αὐξήσιν κατὰ 33 - 38%.

Τέλος, εἰς τὰ θήλαα προϊόντα κατὰ τὴν γέννησιν τῶν διεπιστώθη ἀνώτερον σωματικὸν βάρος ἐναντι τῶν ἀρρένων τῆς ἰδίας αὐτῶν ομάδος.

Ἡ ὑπεροχὴ αὕτη τῶν θηλέων ἐνῶ διετηρήθη μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 60 ἡμερῶν εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ συγκριτικοῦ ἐλέγχου, εἰς τὴν ἐτέραν τοιαύτην, κριοῦ Χίου μετ' ἀμνάδος ἐγχωρίας, ἀνετράπη ὑπὲρ τῶν ἀρρένων.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) CAVALLI - SFORZA L.: Analisi statistica per medici e biologi, Torino, 1961.
- 2) ΚΑΡΑΝΤΟΥΝΙΑ Α.: Ἐκτιμητικὴ προβάτου, Ἀθῆναι, 1964.
- 3) ΚΟΛΑΓΓΗΣ Σ.: Δελτ. Ἑλλ. Κτην. Ἑταιρ., 56, 1964.
- 4) ΣΟΥΜΕΛΙΔΗ Α. - ΠΕΡΔΙΚΗ Ξ.: Γεωργ. Δελτ., 1954.
- 5) ΧΑΤΖΗΟΛΟΥ Β.: Τὸ πρόβλημα τῆς Κτηνοτροφίας ἐν Ἑλλάδι. Ἀθῆναι, 1941.

S U M M A R Y

Comparative researches on the prematurity of lambs resulting from the crossings of Chios ram X indigenous ewe and indigenous ram X indigenous ewe

By: Dr. S. Colaghis

Through the comparative research work made on 289 lambs offspring of Chios ram X indigenous ewe and on 107 ones of indigenous ram X indigenous ewe the existing prematurity of the first was pointed out.

The products of the crossings between Chios ram and indigenous ewe, within 95% confidence limits, show an average body weight of $2,918 \pm 0,051$ kgs at birth and $14,630 \pm 0,272$ kgs in 60 days of age with a daily gain of 196 ± 15 gms.

The superiority of the body weight in percentage of these products to those of indigenous ram X indigenous ewe is 19-21% at birth and 26-40% in 60 days' age with a highest daily gain of 33 - 38%.

R I A S S U N T O

RICERCHE COMPARATIVE SULLA PRECOCITA DEGLI AGNELLI DI INCROCI ARIETE CHIOS X PECORA INDIGENA E ARIETE INDIGENO X PECORA INDIGENA

Del. Dr. S. Colaghis

Ricerche comparative su 289 agnelli di incrocio ariete Chios X pecora indigena e 107 di incrocio ariete indigeno X pecora indigena, hanno dimostrato la esistente precocità dei primi.

Così, i prodotti di incrocio ariete Chios X pecora indigena presentano, entro limiti di fiducia 95%, peso vivo medio $2,918 \pm 0,051$ kg al giorno della nascita e $14,630 \pm 0,272$ kg all'età di 60 giorni con aumento giornaliero di 196 ± 15 gr.

La percentuale più alta del peso corporeo di questi prodotti rispetto a quelli di controllo sperimentale, ariete indigeno X pecora indigena, sale a 19 - 21% al giorno della nascita e 26 - 40%, all'età di 60 giorni con aumento superiore giornaliero del 33 - 38%.